

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту рішення міської ради «Про виконання основних показників економічного і соціального розвитку по Баштанській міській рада за 2017 рік та затвердження прогнозних показників економічного і соціального розвитку по Баштанській міській раді на 2018-2022 роки»

Основні показники соціально-економічного розвитку громади на 2018 рік розроблено відповідно до статті 76 Бюджетного кодексу України інформація про соціально-економічний стан міської ради та прогноз її розвитку на наступний бюджетний період покладається в основу проекту міського бюджету.

Отже, до проекту рішення подається не лише інформація про соціально-економічний стан, а й ретельно опрацьований (із зазначенням цілей соціально-економічного розвитку та засобів їх досягнення) прогноз розвитку територіальної громади на наступні заплановані бюджетні періоди. Оскільки ці показники та прогнозні розрахунки становитимуть основу проекту міського бюджету, то вони мають чітке економічне обґрунтування, висновки спеціалістів стосовно доцільності реалізації програм розвитку та можливих наслідків їх здійснення.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

Відповідно до статистичних даних за січень-вересень 2017 року промисловими підприємствами об'єднаної громади реалізовано промислової продукції (робіт, послуг) на суму 523586,3 тис.грн. (за відповідний період минулого року – 374564,3 тис.грн.), темп росту складає 139,9%, у тому числі виробництво харчових продуктів – 513527,9 тис.грн, або 98,1% від загального обсягу реалізації, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування – 318,9 тис.грн, або 0,1% від загального обсягу промислової продукції, забір, очищення та постачання води – 9739,5 тис.грн., або 1,9% загального обсягу. Водночас, майже всю реалізовану продукцію представлено товарами широкого використання – 99,0%. Левову частку нової або удосконаленої продукції (97,9%) реалізовано виробником харчових продуктів - ПАТ «Баштанський сирзавод».

Реалізація промислової продукції за січень-вересень 2017 року

Підприємства	Обсяг реалізації продукції за січень-вересень 2016 року, тис.грн.	Обсяг реалізації продукції за січень-вересень 2017 року, тис.грн.	Темп росту або зменшення, %
ПАТ «Баштанський сирзавод»	366429,4	512580,9	139,9
ДП «Хлібокомбінат»	458,8	483,8	105,5
Виробництво та розподілення електроенергії,	6668,0	9739,5	146,1

газу та води (КП «Міськводоканал»)			
ДП «Баштанський Агромашсервіс»	317,6	318,9	100,4
ТОВ «Златополе»	554,4	357,4	64,5
Всього:	374428,2	523480,5	139,8

Основним промисловим підприємством міста є публічне акціонерне товариство «Баштанський сирзавод». За січень - вересень 2017 року обсяг реалізованої промислової продукції (без ПДВ) склав 512580,9 тис.грн, що на 139,9% більше в порівнянні з обсягом реалізації продукції у січні - вересні 2016 року (366429,4 тис.грн). Це підприємство є одним із основних бюджетоформуючих підприємств громади.

У натуральному виразі за січень - вересень 2017 року обсяг виробництва продукції складає:

- масло тваринне – 484,2 т., що на 1% більше відповідно до періоду минулого року (2016 рік – 481,1 т.);
- сир твердий – 4207,6 т. – на 39,3% більше минулорічного показника (2016 рік – 3020,7 т.);
- сир плавлений – 714,9 т. – на 21,7% менше в порівнянні з минулим роком (2016 рік – 913,4 т.);
- кисло-молочна продукція – 4502,0 т. – на 12,5% менше в порівнянні з минулим роком (2016 рік – 5146,1 т.);
- молоко – 4030,7 т. – на 8,0% менше в порівнянні з минулим роком (2016 рік – 4382,3 т.).

Реалізація молочної продукції ПАТ «Баштанський сирзавод» за січень-вересень 2017 року на експорт становить 13269,5 тис.грн., що в порівнянні з минулим роком збільшився в 2 рази або на 6773,4 тис.грн (січень – вересень 2016 року – 6496,1 тис.грн.).

Очікуваний індекс промислової продукції за підсумками 2017 року, порівняно з 2016 роком, становитиме 140,0%. Прогнозується, що в 2018 - 2022 роках ситуація у промисловому комплексі значно поліпшиться і в цілому за підсумками вдасться наростити обсяги промислового виробництва, порівняно з 2017 роком, в межах 114,0%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

На території громади є 66964,56 га сільськогосподарських угідь, з них ріллі – 56737,67 га. Реалізацією цього потужного природного потенціалу займаються 19 найбільших сільськогосподарських підприємств, 217 фермерських господарств та 1796 одноосібників.

Сільське господарство на території громади достатньо розвинуте.

Основні напрямки сільського господарства:

- рослинництво (зернове виробництво, вирощування технічних культур, садівництво);

- тваринництво (ВРХ, свині, вівці);
- птахівництво.

Позитивні тенденції в галузі агропромислового виробництва засвідчує зростання обсягів валової продукції сільського господарства порівняно з відповідним періодом минулого року на 4 відсотка.

Індекс обсягу виробництва продукції рослинництва в порівнянні з минулорічним становить 113 відсотків.

Враховуючи валовий збір та за рахунок реалізації продукції сільського господарства (зростання цін на сільськогосподарську продукцію) індекс обсягу сільськогосподарського виробництва прогнозується 2017-2021 роках у середньому 106%.

Основні виробники сільськогосподарської продукції на території Баштанської міської ради

Назва підприємства	Площа землі, яку обробляють, га	Спеціалізація, основні види продукції
ТОВ СП «НІБУЛОН»	2436,76	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
СТОВ «Дружба»	2010,35	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
ПСП «Корона»	1818	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
ТДВ «Баштанська райсільгоспхімія»	1740,9	зерновиробництво та молочне скотарство, вирощування зернових та технічних культур, розведення великої рогатої худоби та виробництво молока
ТОВ ВК «Прометей»	1774	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
СТОВ «Світоч»	1529,96	зерновиробництво та молочне скотарство, вирощування зернових та технічних культур, розведення великої рогатої худоби та виробництво молока
ТОВ ВКФ «Комсейл» (Ткаленко)	1320	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
Ф/г «Володимир» (Яценко)	1150	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
ТОВ «АГРОКАПІТАЛ-ЮГ» (Пікера)	1110	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
СТОВ «Лан»	895,25	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
Ф/г «Головченко В.В.»	675,51	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур, переробка зернових культур
СТОВ «Промінь»	622,09	вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, ячмінь;

		масличні, соняшник, рапс, льон
ПП «Маяк»	491	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
Ф/г СВО Совзак В.О.	382,36	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
Ф/г «Поле» Федорів	317,34	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур
ПП Сотніков О.Ф.	259,85	зерновиробництво, вирощування зернових та технічних культур

Наявність розвиненого сільського господарства дає змогу говорити про можливість інвестування установок по виробництву біогазу з сільськогосподарських, промислових, побутових та відходів, що забезпечить не тільки виробництво енергії, біодобрив, а також дозволить зробити довкілля більш чистим.

ФІНАНСИ ТА БЮДЖЕТ

З метою недопущення негативного прояву у виконанні міського бюджету за січень - вересень 2017 року забезпечена скоординована робота в частині максимального наповнення бюджету за рахунок пошуку незадіяних можливих резервів (погашення податкового боргу, сплаті податку та збору на доходи фізичних осіб власниками земельних часток (паїв) та інші).

За підсумками січня-вересня 2017 року до дохідної частини загального фонду міського бюджету (без урахування трансфертів) надійшло коштів у сумі 53732,1 тис. грн., або 115,7% до плану звітної періоду з урахуванням змін, (приріст склав 7304,6 тис. грн., або 15,7 відсотка).

Виконання плану мобілізації податків і зборів по загальному фонду по місту Баштанка за січень-вересень 2017 року складає – 34108,4 тис. грн., або більше на 10810,5 тис. грн. до фактичних надходжень січня-вересня 2016 року, по територіальних органах виконавчих комітетів складає – 19623,7 тис. грн., або більше на 6256,6 тис. грн. до фактичних надходжень січня-вересня 2016 року.

Обсяг виконання видаткової частини міського бюджету Баштанської міської ради з урахуванням змін на 2017 рік склали 144849,3 тис. грн. (план), в тому числі по загальному фонду – 122920,2 тис. грн. та по спеціальному фонду – 21929,1 тис. грн. Касові видатки за звітний період склали 87861,1 тис. грн., в тому числі по загальному фонду – 85090,3 тис. грн. та по спеціальному фонду – 2770,8 тис. грн.

Видатки загального фонду міської ради за січень - вересень 2017 року направлені на утримання органів місцевого самоврядування – 7442,9 тис. грн., закладів освіти – 44140,1 тис. грн., соціального захисту та соціального забезпечення – 3333,4 тис. грн., житлово-комунального господарства – 8469,0 тис. грн., культури і мистецтва – 4876,4 тис. грн., охорони здоров'я – 14939,8 тис. грн., фізичної культури та спорту – 1238,9 тис. грн., інші видатки (без урахування трансфертів з державного бюджету) – 649,8 тис. грн.

На фінансування захищених статей видатків спрямовано 87,8% коштів загального фонду міського бюджету (74693,9 тис. грн.). Питома вага заробітної плати з нарахуваннями в загальнобюджетних видатках складає

28,7% (24388,9 тис. грн.), продуктів харчування – 0,8% (650,3 тис. грн.), енергоносіїв – 2,3% (1999,0 тис. грн.), поточні трансферти – 55,7% (47398,9 тис. грн.) соціальне забезпечення – 0,3% (248,7 тис. грн.), капітальні трансферти – 1,6% (1382,2 тис. грн.), інші видатки – 10,6% (9014,2 тис. грн.).

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Баштанська об'єднана територіальна громада посідає одне з провідних місць в області по залученню інвестицій в розвиток своєї економіки.

Основною метою реалізації інвестиційної політики в громаді є збереження тенденцій поліпшення інвестиційного клімату. Формування сприятливого інвестиційного клімату, виражено впровадженням цілісного підходу до розширення економіки району за рахунок залучення передової техніки, технологій і капіталу, де враховані економічні, соціальні та культурні складові, які повністю взаємопов'язані та рівнозначні.

Основними напрямками інвестування є: промисловість, сільське господарство, житлово-комунальне господарство, спорт, культура, туризм. Одним із пріоритетів розвитку району є соціальні проекти та ініціативи громад.

На сьогодні 3 проекти Баштанської міської ради, об'єднаної територіальної громади є переможцями щорічного обласного конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування у 2016 році і будуть реалізовані до кінця 2017 року:

1.«Впровадження системи відеоспостереження для охорони громадського порядку в м. Баштанка». Загальний бюджет проекту 380,22 тис. грн. Бюджет міської ради - 75,0 тис. грн, обласний бюджет – 305,22 тис. грн.

2.Проект Христофорівського територіального органу «Створення культурно-естетичного та духовного осередку громади» Загальний бюджет проекту 112,49 тис. грн. Бюджет міської ради 66,9 тис. грн, обласний бюджет – 45,59 тис. грн.

3. Проект Плющівського територіального органу «Зміцнення матеріально-технічної бази Плющівського сільського Будинку культури». Загальний бюджет проекту 111,208 тис. грн, у тому числі бюджет сільської ради 54,834 тис.грн., СТОВ «Дружба» - 11,64 тис. грн., обласний бюджет - 44,734 тис. грн.

Регіональною комісією з оцінки та забезпечення проведення конкурсного відбору інвестиційних програм та проектів регіонального розвитку, що можуть реалізуватися за рахунок коштів ДФРР в Миколаївській області у 2017 році відібрано 2 проекти, а саме:

1.Проект міської ради «Впровадження інноваційної моделі поводження з твердими побутовими відходами у малому місті». Вартість проекту 6543,548 тис. грн. (кошти міської ради - 675,678 тис. грн.);

2.Проект міської ради «Переоснащення насосних станцій систем водопостачання II та III підйому міста Баштанка та сіл Добре та Новогорівка». Вартість проекту 3559,826 тис. грн. (кошти міської ради - 368,23 тис. грн., кошти КП «Міськводоканал» - 34,353 тис. грн.);

У рамках обласної екологічної програми на реалізацію у 2017 році було відібрано проект міської ради ««Реконструкція дамби-переїзду ставка на

території Баштанської міської ради Миколаївської області». Вартість проекту 6180,272 тис. грн. (кошти міської ради – 816,672 тис. грн.).

Спільно з проектом ЄС/ПРООН розпочато реалізацію проекту «Капітальний ремонт із впровадженням інноваційних енергозберігаючих заходів у Плющівському ФАПі шляхом модернізації системи опалення з встановленням пелетного котла». Загальний обсяг проекту – 342,341 тис.грн., кошти ЄС/ПРООН – 135,6 тис.грн., кошти міської ради – 90,5 тис.грн., кошти ГО «Надія» - 17,241 тис.грн.

У рамках проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи» Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) за підтримки Агентства США USAID була підготовлена заявка щодо впровадження електронної платформи «Бюджет участі». Баштанська громада була відібрана на участь у цьому проекті, вже підписано меморандум про співпрацю з ІБСЕД, прийняті рішення депутатів «Про затвердження параметрів Бюджету участі на 2017 рік та прогнозних обсягів Бюджету участі на 2018-2019 роки» та «Про затвердження Положення про бюджетування за участі громадськості (Бюджет участі)». На цей рік виділено 550,0 тис.грн.

Крім того, з січня місяця 2017 року Баштанською об'єднаною територіальною громадою спільно з партнерським містом Солець Куявський розпочалася реалізація проекту по розробці Стратегічного плану розвитку для Баштанської міської об'єднаної територіальної громади на 2018-2025 роки. Реалізація проекту відбуватиметься за підтримки Польсько-Американського Фонду Свободи в рамках програми RITA – Зміни в регіоні (RITA –Przemiany w regionie), що реалізується через Фонд Освіта для Демократії (Fundacja Edukacja dla Demokracji). На сьогодні розробка Стратегії знаходиться у завершальній фазі і найближчим часом має бути представлена на обговорення громадкості.

Баштанську ОТГ було відібрано до чисельності перших 25 громад, які стали учасниками Програми «Децентралізація – шлях до кращих результатів та ефективності» (ДОБРЕ), у рамках програми проведено багато заходів, відвіданих навчань та тренінгів.

- **Завершена робота по розробці Стратегічного плану розвитку Баштанської міської ради на 2018 – 2025 роки у межах проекту, реалізація якого відбуватиметься за підтримки Польсько-Американського Фонду Свободи в рамках програми RITA – Зміни в регіоні, що реалізується через Фонд Освіта для Демократії, спільно з партнерським містом Солець Куявський (Польща) (бюджет проекту - близько 250 тис. грн., термін реалізації - 9 місяців).** (Затверджено рішенням міської ради від 12.10.2017).

- У рамках проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи» Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) за підтримки Агентства США USAID була підготовлена заявка щодо впровадження електронної платформи «Бюджет участі». Наша громада була відібрана на участь у цьому проекті, вже підписано меморандум про співпрацю з ІБСЕД, на сесії міської ради депутатами затверджені параметри Бюджету участі на 2017 рік та прогнозні обсяги Бюджету участі на 2018 – 2019 роки, а також затверджено Положення про бюджетування за участі громадськості

(Бюджет участі). На цей рік депутати затвердили виділити на **Бюджет участі 550,0 тис грн.**

- Сьогодні Баштанська громада є членом **Асоціації «Енергоефективні міста України»**, що має на меті задоволення своїх членів і територіальної громади новими технологіями, інвестиціями, розвитком співробітництва та обміну досвідом з українськими і закордонними партнерами в ділянках ефективного та ощадливого використання енергетичних ресурсів, наданні якісних енергетичних послуг, підвищенні енергетичної безпеки та забезпеченні сталого розвитку населення. В рамках даного проекту відділом енергоменеджменту муніципальних ініціатив та інвестицій розпочата робота з розробки Плану дій сталого енергетичного розвитку. Основними перспективними заходами щодо росту надходжень інвестицій в економіку міста вбачаються у створенні позитивного інвестиційного привабливого іміджу громади.

- У конкурсі **«Посилка успіху» Фонду Кличко**, 3 школи (Явкинська ЗОШ I-III ступенів; Баштанська ЗОШ №2 I-III ступенів; Новоєгорівська ЗОШ I-III ступенів) отримали посилки зі спортивним інвентарем **на 6,0 тис. грн. кожна.**

Грантова програма «Підтримка розвитку туризму в регіонах».

Загальна мета конкурсу грантів «Підтримка розвитку туризму в регіонах» полягає в розробці якісних програм розвитку туризму у містах, районах та областях України, в яких туризм визначено одним із основних напрямків розвитку. Переможець конкурсу отримає грант – фінансову підтримку та експертну підтримку, яку гарантує Асоціація, для розробки Програми.

Також було подано заявку - запрошення для *волонтера з Корпусу Миру США* за проектом «Молодіжний розвиток».

На сьогоднішній день відділом енергоменеджменту, муніципальних ініціатив та інвестицій для участі у конкурсного відбору інвестиційних програм та проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів ДФРР в Миколаївській області у 2018 році подано наступні проекти:

Назва проекту	Рік	Сума
1. «Капітальний ремонт дороги по вул. Грушевського від будинку №2 до будинку №142 в селі Явкіне Баштанського району Миколаївської області»	2018 рік	1108,86 тис.грн
2. «Будівництво Центру надання адміністративних послуг Баштанської об'єднаної територіальної громади, створення умов для надання якісних адміністративних послуг населенню (нове будівництво)»	2018 рік	5972,94 тис.грн
3. «Створення спортивного осередку та оздоровлення громади міста Баштанки на базі Спорткомплексу по вулиці Олександра Сизоненка 1-бм. Баштанки, Миколаївської області.»	2018 рік	611,192 тис.грн.
4. «Реконструкція ДНЗ «Теремок» по вул. Яновського, 2 в м. Баштанка, Миколаївської області.»	2018 рік	13987,740 тис. грн

Зайнятість населення та ринок праці

На території громади зареєстровано понад 800 підприємств, установ та організацій, в яких працює близько 5896 чоловік.

Станом на 01 жовтня 2017 року у районному центрі зайнятості на обліку зі статусом безробітного перебуває 243 чоловіка.

Протягом трьох кварталів 2017 року в ОТГ створено більше 50 нових робочих місць, більшість з яких - у КП «Добробут». На оплачувані громадські роботи в 2017 році з міського бюджету використано кошти в сумі 132,890 тис. грн. Протягом цього року для роботи по благоустрою населених пунктів ОТГ були залучені 118 безробітних громадян, які працювали на оплачуваних громадських роботах та на яких поширюються соціальні гарантії, включаючи право на пенсійне забезпечення, виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності. Період участі у оплачуваних громадських роботах зараховується до загального трудового та страхового стажу.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

Згідно із статистичними даними станом на 01.10.2017 заборгованість із виплати заробітної плати по основному колу економічно активних підприємств міста відсутня. Невиплачена поточна заробітна плата за вересень у сумі 59,2 тис. грн., а саме на філії «Баштанський райавтодор».

Забезпечено проведення щоденного моніторингу за своєчасністю виплати заробітної плати на підприємствах, в установах та організаціях міста з метою недопущення її виникнення.

Динаміка

середньомісячної заробітної плати працівників по Баштанській ОТГ

Період	за січень-вересень 2016 року	за січень-вересень 2017 року	Темпи приросту у відсотках
			2017 до 2016
Січень	3067,37	4980,77	162,37
Лютий	3435,43	5353,03	155,81
Березень	3332,47	5275,0	158,29
Квітень	3502,63	5318,7	151,84
Травень	3618,69	5938,75	164,11
Червень	3745,20	5601,71	149,57
Липень	4509,36	5883,48	130,47
Серпень	3955,09	5906,35	149,33
Вересень	4280,60	6286,32	146,85
Всього	3716,31	5616,0	151,11

Динаміка

середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності

Види економічної діяльності	Середньомісячна заробітна плата одного облікового штатного працівника, грн.		Темпи зростання у відсотках до 2016 року
	за січень-вересень 2016 року	за січень-вересень 2017 року	
Промисловість	4602,43	7029,87	152,74
Сільське	3584,0	5014,82	139,92

господарство			
Будівництво	2508,72	5260,53	209,68
Лісове господарство	2062,13	3183,21	184,55
Житлово-комунальне господарство	2243,61	3805,84	169,63
Освіта	2789,29	5229,79	187,49
Торгівля і громад. харч.	1949,53	3488,34	178,93
Інші підприємства	2261,14	3667,89	162,21

Зважаючи на прогнозний рівень середньої заробітної плати по місту до кінця 2017 року – 5680 грн. та динаміку його росту (151,1%), прогнозується на 2018 рік розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника – 6929 грн., 2018-2022 роки – темп росту становитиме 116,0%.

Це все відбуватиметься завдяки поступовому наближенню величини затвердженого прожиткового мінімуму до його фактичного розміру (з 1 січня 2018 року – мінімальна заробітна плата становитиме 3723 грн., з 1 січня 2019 року – 4173 грн., з 1 січня 2020 року – 4425 грн.).

Внаслідок поетапного підвищення величини прожиткового мінімуму для населення не нижче індексу інфляції, матиме місце і підвищення фонду оплати праці протягом 2018-2022 років від 6,0% до 16,8%.

Заступник міського голови
з питань діяльності
виконавчих органів ради

С.В.Євдощенко